

Efter Dagsordenen forelagde derpaa Indenrigsministeren: Udkast til Lov om Styrelsen af Kjøbstædernes kommunale Anliggender og Udkast til Lov om Styrelsen af Sognecommunernes og Amternes kommunale Anliggender.

Indenrigsministeren: Efter Hans Majestæt Kongens allernaadigste Befaling har jeg den Ære at forelægge det høje Thing flere Lovudkast. Det første af disse, om Styrelsen af Kjøbstædernes kommunale Anliggender, er et Forsøg paa at indfri det Øfte, som allerede er givet i Grundloven af 5te Juni 1849 om, at Communernes Ret til selvstændigt at styre deres Anliggender under Statens Tilsyn skulde ordnes ved Lov. Lovudkastet gaaer i det Væsentlige ud paa at give hver enkelt Kjøbstædecommune for sig den samme Myndighed, som allerede nu tilkommer Kjøbenhavns Commune, og i et enkelt Punkt endog en noget videregaaende Myndighed. Der har, som det erde Thing meget vel bekendt, været gjort Forsøg allerede i Rigsdagens 12te Samling og flere paafølgende Samlinger paa at nærme sig til det Maal, der er sat i den af mig citerede Grundlovsbestemmelse, ved at forelægge Forslag om Dannelsen af en overordnet communal Bestyrelse for Kjøbstæder og Land. Disse gjentagne Forsøg paa at skabe en overordnet communal Bestyrelse ere som bekendt ikke lykkedes. Jeg er for mit Vedkommende ikke villig til at gjentage Forsøget, ikke alene fordi der efter min Overbevisning er faare liden Trang tilstede, saavel blandt Kjøbstæderne som blandt Landdistricterne, til en saadan Sammenslutning, men ogsaa fordi Vanskelighederne ved at gennemføre Forslaget i mine Tanker ere næsten uovervindelige, væsentligt fordi en saadan overordnet communal Bestyrelse for Kjøbstæderne og Landet kun kan blive til ved at rolle ved det nu bestaaende Repræsentationsgrundlag for Communalbestyrelsen, henholdsvis i Byerne og paa Landet, og jeg mener, at der vil være saameget mindre Opfordring til at rolle ved dette Grundlag, som den Communalbestyrelse, der nu virker, og som hviler paa dette Repræsentationsgrund-

lag, i det Hele taget synes at arbejde tilfredsstillende.

Det andet Udkast til Lov om Styrelsen af Sognecommunerne og Amternes kommunale Anliggender gaaer ud paa at give Sognene og Amtscommunerne en større Myndighed, end de hidtil have været i Besiddelse af; det gaaer endvidere ud paa at lette Arbeidsgangen i Communerne. Jeg troer, at den eneste Måde, hvorpaa man kan opnaae at kalde Communens bedste Kræfter til Styrelsen af dens Anliggender, er den, paa den ene Side at lønne denne Stilling, der som bekendt i pecuniær Henseende er ulønnet, med et større Maal af Myndighed, og paa den anden Side ikke at gjøre Forretningerne besværligere, end det i og for sig er nødvendigt. Det skulde glæde mig, om det erde Thing ikke alene vilde godkjenne de Principer, som ligge til Grund for disse tvende Lovforslag, som jeg for min Deel tillægger en ganske overordentlig Betydning, men det ogsaa maatte lykkes Thinget at tilendebringe en omhyggelig Behandling af disse Lovforslag, saaledes at der kunde være Haab om at see dem færdige fra Rigsdagens Side i indværende Session.

Formanden: Exemplarer af de to forelagte Lovudkast vilde blive omdeelte.

Efter Dagsordenen forelagde Indenrigsministeren endvidere Udkast til Lov om Bestyrelsen af Veivæsenet og Udredelsen af Bekostningerne samt Udførelsen af Arbeidet ved offentlige Væses Anlæg, Istandsættelse og Vedligeholdelse, og Udkast til Lov angaaende Foranstaltninger i Anledning af Hovedlandveedenes Henlæggelse under Amtsrådenes Bestyrelse

Indenrigsministeren: „Udkast til Lov om Bestyrelsen af Veivæsenet“ blev allerede i Rigsdagens 17de Samling forelagt Landstinget. Skjøndt Landstinget i alt Væsentligt godkendte de Grundsætninger, der havde fundet deres Udtryk i Lovudkastet, lykkedes det dog ikke at tilendebringe Forhandlingerne derom; Lovforslaget naaede kun til 1ste Behandling og